

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt - kr.
Félévre 5 " " "
Negyedévre 2 " " "
Egy órára 1 " " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond,**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**



Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többszöri hirdetések alk. szerint jutányos áron vetőnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Külföldi kormányváltozások.

Debreczen, márczius 12.

(R. A.) Olaszország már tul van a kormányváltozáson; Crispi helyét Rudini foglalta el. Ez a miniszterium azonban az előlekekből ítélve nem lesz állandó, mert kormányképes párt nem áll a háta mögött.

Rudini márki megpróbálta Badeni gróft utánozni, s koalíciós miniszteriumot alakított és pedig úgy, hogy a miniszteriumában majdnem minden párt képviselve van. A nemzetközi politikája azonban Rudini márki kijelentései szerint a régi marad.

De hát lehetne-e ez másképpen, hiszen egyedül a hármasszövetségre támaszkodva tarthatja meg Olaszország nagyhatalmi állását Európában. Tekintélyét, hogy el nem veszítette, csakis a hármasszövetségnek köszönheti, mert hiszen csúfos vereségét még nem hozta helyre annyira, hogy gyöngeségét elpálástolhassa a többi hatalmak előtt.

Abban azonban nagyot hibázott Rudini, hogy elődjének szerencsétlen gyarmatügyi politikáját a magáévá tette, mert ezzel az olasz népet, melynek tiltakozása olyan imponzáns nyilatkozott meg, hogy Crispi-kormány bukását vonta maga után, maga ellen zúditotta, s nagyon valószínű, hogy ugyanazon felháborodott közvélemény viharja őt is el fogja söpörni koalíciós kormányával egyetemben.

Az erethriai gyarmat fenntartása még kevés vesélylyel járna, a mennyiben Menelik király a nagyhatalmak intervencziójára hajlandó lenne tisztességes békefeltételeket kötni — Umberto utódjával.

A háboru folytatása azonban a legnagyobb veszélyt jelentené, mert el lehet rá készülvén Olaszország, hogy az afrikai csatárean ismét vereséget fog szenvedni.

Abessziniában nem terem babér az olasz katonák számára, ott csak a halál öldöklő angyala leselkedik rájuk.

A győzelmet ki lehet ugyan erőszakolni a legelszántabb ellenféltől is, de a természettel nem szállhat sikra ember.

Rudini-miniszteriumának, ha nem változtatja meg gyarmatügyi politikáját, nem lehet hosszabb jövőt jósolni.

Az ország pénzügyei nagyon ziláltak, s nem képesek fedezni egy nagyobb szabásu hadjárat viselését, s az újabb veszteségeket is nagyobbára annak köszönheti az ország, hogy az operációkat nem győzik már pénzzel. Ilyen

esetben bizony oktalanság az új kormány részéről felvenni keztyüt a felháborodott közvéleménnyel.

Goluchowszky Agenor külügyminiszter látogatása alatt bizonyára szóba kerültek az újabb események, s nem tudni, hogy helyesli-e a hármasszövetség két oszlopa Olaszország eljárását.

Mindenesetre sok megfontolást igényel e körülmény, mert egy szövetséges-tárrsal szemben nem is volna lovagias eljárás éreztetni a megalázottállammal a saját gyöngeségét.

A míg Olaszországban megalakul az új kormány ez alatt Romániában újabb válság van készülöben. Mint Bukarestből táviratozzák, a Sturdza-kormány a szétzúllás szélén van, mivel magában a kabinetben ütött ki a válság.

Sturdza ugyanis, mint józan politikus, székített teljesen a ligával, s multjával, s azon volt, hogy a magyarországi románokkal megszakítson minden összeköttetést, mert, az csak hazájának rovására menne.

A békés viszonyt akarja ápolni, s az ellentételeket, melyeket az erdélyi oláh izgatók mindinkább elmérgesíteni kívánnak, ki szerette volna egyenliteni.

Ez azonban nem ment olyan könnyen, mivel pártja, mint ellenzék is határozott állást foglalt a memorandistákkal.

Eleinte tehát kétszínü politikát folytatott, most azonban kenyértörésre került a dolog. Legbizalmasabb emberei, így Fleva a híres botránnyhős, támadtak ellene, s most minden követ megmozgatnak, hogy megbuktassák.

Ez a kulissza-harcz, mely most a román miniszterelnök ellen folyik, annál kínosabb reánk nézve, mert nyilvánvaló dolog, hogy Sturdzának az erdélyi kérdésben tanusított magatartása miatt van.

Sturdzával nagy veszteség éri hazánkat is, a mennyiben csak az ő személye volt képes visszaszorítani a magyarellenes áramlatot. Az ő távozásával pedig diadalra jutnak hazánk nyílt ellenségei, kiknek bevallott céljuk az, hogy Erdélyt kiszakítsák az ország kebeléből, még ha orosz segítséggel is.

Olaszország elgyengülése még nem volna nagy baj a hármasszövetségre nézve, hanem a szomszéd Romániának átpártolása az ellenfélhez határozott veszteség.

Minden bizalmunkat a román királyba helyezzük, hogy nem engedi a csöcselék villán felemelkedett magyar-ellenes áramlat intézze az ország külügyi politikáját, illetve, hogy annak új irányt szabjon.

De ha már csakugyanen megtörténék az mi józan felfogás szerint legalább is valószínűtlennnek látszik, akkor éreztetnünk kell a szomszéd államokkal kezünk sulyát. Ha a baráti kezét nem tudta megbecsülni, viselje oktalanságának a következményeit is.

Pártértekezletek. Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt (Kossuth-árnyalat) józsef-utczai helyiségében Kossuth Ferencz előklete alatt értekezletet tartott, melyben a filoxera által elpusztított szőlők felújításának előmozdítása tárgyában beadott törvényjavaslatot tárgyalta. Kossuth Ferencz, Helli Ignác és Eötvös Károly felszólalása után az értekezlet elhatározta, hogy a törvényjavaslatot általánosságban elfogadja, de kiküld egy háromtagu bizottságot, melynek tagjai Eötvös Károly, Boda Vilmos és Kiss Albert, hogy kidolgozzák majd azon alapos módosításokat, melyeket a törvényjavaslat részleteire nézve a párt indítványoz. Ezután az értekezlet áttért a honvédelmi tárca költségvetésének tárgyalására, melyet Babó Emil adott elő. A párt ragaszkodik e tárzával szemben a multban is elfoglalt álláspontjához s annak a Hazban való kifizetésével megbízta Thaly Kálmánt és Babó Emilt.

KÜLFÖLD.

Az angol fegyverkezés. Grey volt külügyi államtitkár Manchesterben beszédet mondott, amelyben kiemelte, hogy az angol flotta megerősítése nem fenyegeti, hanem biztosítja a világékét.

Spanyol-amerikai konfliktus. Bilbacban tegnapi tüntetés volt. A tüntetők köveket hajgáltak a hollandi konzulátus czimere felé, mert azt hitték, hogy az észak-amerikai konzulátusé. A «Correspondencia» konstatálja azt a politikai körökben szállongó hírt, hogy Angolország lépéseket tesz, hogy Spanyolország és az Egyesült-Államok között megegyezést hozzon létre. E hír szerint elismertének Spanyolországnak Kuba feletti szuverenitása és Kuba közigazgatása.

A megkötött földbirtok.

A képviselőházban az igazságügyminiszterium költségvetésének tárgyalása alkalmából a földbirtok megkötöttségének két módja került szóba mellékesen. Az egyik a holt kéz birtokszerzési joga, a másik a hitbizományok kérdése. Jogi szempontból ez ügyek ugyan az igazságügyi tárca keretébe tartoznak. Azonban ma már inkább nemzetgazdasági jelentőségüket kell vizsgálnunk különösen azóta, hogy az agrár-szociálizmus is felütötte a fejét.

Holt kéznek az egyházakat és egyházi testületeket, mint ingatlanok tulajdonosait nevezik azért, mert számos törvényeink, különösen az 1647: XVI, XVII. és az 1715: XVI törvények szerint az egyházak minden joggal bírják ingatlanaikat, de ujakat akár örökség, akár vétel, akár ajándékozás vagy bármily jogcizimen csupán királyi engedelem-

mel szerezhetnek, a meglevőket ugyanezen engedelem nélkül el nem idegeníthetik.

Hitbizomány pedig olyan családi vagyon, amely királyi engedéllyel ilyené nyilvánítván, el nem idegeníthető s bizonyos mértékben felül meg nem terhelhető. Nálunk az 1867. IX. törvények tartalmaz törvényes határozatokat a hitbizományról.

Nem tagadható, hogy súlyos érvek hozhatók fei a mellett, hogy a holt kéz birtokszerzésének korlátozása megszüntessék, valamint arra is, hogy a hitbizományok továbbra is fennálljanak. De mindezen érveket teljesen lerontja azon elv, hogy minden földmivelő magyar ember részére lehetővé kell tenni azt, hogy véres verejtékével szerzett pénzeszközét saját kisbirtokot szerezhesen.

A hol a birtokok nagy része holt kézen van, avagy hitbizományt képeznek, ott van a földmivelő népnek legtöbb baja. Ott majdnem kizárólag csak eselődí vagy napszámosi munkálkodásra van kárhóztatva és szinte ki van zárva annak a lehetősége, hogy magának a zsellér-házacskán kívül egyéb ingatlant szerezhessen.

Nem akkor gazdag egy nemzet, ha dúsgazdag főurai és főpapjai vannak, hanem akkor, ha a kis embereknek, a nemzet nagy zömének van mit aprítani a tejbe. A nagy birtokokat rendezes rosszul kezelik, úgy a holtkézi, mint a hitbizományi terjedelmes uradalmakat. — A kis birtokos jobban megműveli földjét, inkább gondozza azt, több termést állít elő, mint az óriási földbirtok tulajdonosainak sáfárjai.

ni, hogy Magyarországon nemcsak nem kívánatos a megkötött birtokoknak a szaporítása, hanem az egyenesen káros és földézi az agrár-szocializmust a maga romboló alakjában, pedig van ennek szelidebb jelentkezése is, amelyet könnyen lehet orvosolni.

Részemről azt a helyes elvet, hogy a magyaré legyen a föld, nem abban látom, ha főuri családok kezében óriási vagyontömeget látok összehalmozva, avagy a holtkéz gátolja

meg az ingatlanok forgalmát. Mert ne feledjük el, hogy a leggazdagabb főurak tekintélyes része fájdalom még ma is külföldön költi el a magyar föld jövedelmét. Arról is emlékezzünk meg, hogy a holtkéz birtokszerzését gátló törvények hatályon kívül helyezése — amint ezt a kuria elég önkényűleg megtette — lehetővé tette olyan egyházak számára is a vagyonszerzést, amelyek annak a vagyonnak a jövedelmét a magyar államiság ellen használhatták fel.

Nem olyan kérdések ezek, amelyek fölélt mellékesen kell és lehet dönteni. — De az tény, hogy mindkét kérdések rendezésére égető szükség van. És legyen bárkinek bármilyen elvi, elméleti véleménye, a földolog mégis az, hogy mind a két kérdés tisztán a fajunk erősödése és gyarapodása alapján oldassék meg.

Horváth Ádám.
országgyűlési képviselő

Elnökök és bírák.*)

Az 1892-ik évi IV. törvények megalkotásának az volt a célja, hogy az állami hivatalnokok, altisztek és szolgák helyzetében, különösen azok fizetése dolgában megszüntesse az eddigelé észlelt visszásságokat. A törvény végrehajtása egyik-másik bajon segített, az igaz; de ugyancsak a törvény rendezései okoztak újabb anomáliákat.

Ha az államhivatalnokok közül valakinek van panasza arra, a törvényszéki elnökök és az elsőfolyamodású bíróságoknál alkalmazott bírák méltán panaszkodhatnak. De itt nem csekély fizetésre, a lassu előléptetésre és egyéb, az ügy érdemével szemben igazán aprólékos mellékkörülményre akarunk rámutatni, hanem inkább az idezett törvénynek hezagos, fogyatékos végrehajtása következtében felmerült ellentétes intézkedéseire, melyek mindmennyi sérelemnek lettek kuforrásaivá.

Fontosak, lényegesek és az igazságszolgáltatás közegeire nézve rendkívül horderővel bírók e sérelmek, melyeknek megszüntetése annál inkább óhajtható, mert hiszen a bajon

* A „M-g” nyomán a magyar bírói kar egyik kiváló tagjától közöljük e sorokat, melyek most az igazságügyi tárcza költségvetés tárgyalása alkalmából kétszeres érdeklődéssel bírnak.

— Hát van? s hangom még nyersebb, még durvább volt, mint előbb.

Erzsike hallgatott egy pillanatig s azután határozott visszautasító hangon felelt.

— Nincs... És azért én még sem fojthatok el egy könyvet, mikor ezt olvasom, mert nekem akkor jól esik sirni... Istencem, hát mikor először olvastam! folytatta tovább felindulástól remegő hangon. — Házasságunk első évfordulóján adta Pali emlékül. Nem szólt semmit, csak ide adta. De mondott valamit... igen, igen... azt mondta, hogy ismerjem meg őt igazán. Magamra hagyott. Elolvastam. S a mint elolvastam, úgy de úgy fájt valami, hogy azt ki sem mondhatom. Elkezdtem sirni, zokogni keservesen. Életemben először éreztem, hogy boldogtalan szerencsétlen vagyok. Mikor jól kisírtam magam, nagyon megkönnyebültem; nem éreztem fájdalmat, csak szomorú voltam. Mikor Pali hazajött, megölelt s azt kérdezte: sokat sírtál? valami gyermekes dacz vett rajtam erőt s azt feleltem: nem. Pedig látszott, hogy nem mondom igazat, mert a szemeim egészen vörösek voltak. Erre ő azt kérdezte gyöngéden, de komolyan: fáj? S én erre rámondtam, hogy: igen, pedig nem fájt, már akkor nem fájt, csak kinezni akartam egy kicsit, mert megérdemeltem.

Hosszan, figyelmesen néztem az Erzsike arcát, míg ajkairól ömlött a panaszos szóár s olyan formát gondoltam magamban, miért kell ezeket nekem tudni, mi közöm nekem

egy kis jó akarattal és igazán komoly elhatározással rövidesen lehetne segíteni.

A királyi törvényszéki elnököket, jóllehet a királyi táblai bírákkal mindenben egy tekintet alá esnek, azokkal egy és ugyanazon összlét-számba fel nem vették, vagy ha már külön összlét-számba foglalták is fele részben, úgy, mint az a királyi táblai bírákkal történt, a fizetés VI-ik osztályának első fokozatába be nem osztották.

A míg egyik-másik törvényszéknél, a manapság már külön hatás- és munkakört képező elnök-helyettesi tanácselnöki teendőket királyi táblai bírói címmel és jelleggel felruházott, esetleg VII-ik fizetési osztályba helyezett bírák vannak megbízva, más törvényszékeknek ugyanazon teendőkre a legkönyire VIII-ik fizetési osztályba helyezett bírák egyikét alkalmazták. Az amugy is szerényen javadalmazott bírák közül egyesek tehát a rájuk bízott, kétségtelenül nagyobb körültekintést és ezzel járó szélesebb körű szellemi tevékenységet igénylő megbízásukért nemcsak hogy megfelelő, emellett javadalmazásban nem részesülnek, de minden más kiküldetésből eredő mellékésektől is elesnek.

A VIII-ik fizetési osztályba felvett bírák és a IX-ik fizetési osztályba helyezett nagyon is kevés javadalmakkal ellátott albiráknak a törvény két fizetési fokozatot biztosított, a VIII-ik fizetési osztályba osztott legtöbb bíró azonban csak egyetlen fizetési fokozatba léphet elő.

A bírák- és albirákkal szemben a királyi ügyészek és alügyészek javára a törvény a manapság már teljesen indokolatlan 300 forint működési pótlékot meghagyta.

A mi az állami alkalmazottak legtöbbjénél hátrányos s így sérelmes is, a lakpénzek a sok közsegre nézve meg sem állapított katonai lakbérosztályzatok kulcsa alapján osztván be, a legtöbb alkalmazott fizetéséből kénytelen elégtelen lakbérét pótolni.

E sérelmeket pedig az államháztartásnak igen csekély megterhelésével könnyen lehetne orvosolni.

A királyi törvényszéki elnökök a királyi táblai bírák közé volnának kinevezésük sorrendjében felveendő, esetleg a külön összlét-számban meghagyva, fele részük a VI-ik fizetési osztály első fokozatába volna behelyezendő. A királyi törvényszéki elnökök mellett külön tanácselnöki állások volnának rendszeresítendő s ezen állások szabályszerű pályázat útján volnának betöltendő.

Tekintettel a szigorú vadelv mind nagyobb

ezekhez? Mig így néztem, néztem, talán először tűnt fel előttem, hogy mily szép.

Erzsike letette kezéből a papircsomót s folytatta tovább.

— Sokszor meg is támadtam e miatt. Elmondtam neki, hogy ő engem nem szeretett, nem is szeret, nem is érdemel meg. Hogy én neki csak vétélár voltam, melyért tudott hóbortjain, Hogy azok a hóbortjai még most is megvannak, hogy azokra én féltékeny vagyok, hogy verje ki őket a fejéből, mert azok fenyegetik boldogságunkat. Ez már ostoba beszéd volt, mert ez már nem így van. De Pali elérte. Nem haragudott meg érte. Külömben még csak az kellett volna, hogy ő haragudjék meg, mikor nekem volt rá okom. De mit néz úgy rám, talán nem hiszi!

Hogy miért néztem úgy Erzsikére, magam sem tudom. Valami bolond gondolatom támadt. Elfordultam s elnevettem magam. Azután, a mint megláttam az asztalon a papircsomót, szememmel odaintve szóltam:

— Miért nem teszi el? Jönni talál Pali.

Erzsike meglepetve tekintett rám.

— Előle csak nem fogom eldugni.

Most vettem észre, mit mondtam. Azt sem tudom, hogy jött a számra. Elkezdtem mentegétni magam, de nem igen sikerült. Zavart voltam. Más fele járt az eszem. Az az előbbi bolond gondolat kezdett üldözni. Felálltam, hogy megyek.

— Miért megy már?

— M á r ! ? . . . éreztem, hogy az a

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Szalmaláng.

— A „Debreczen” eredeti tárczája. —
Írta s a „Csokonai-kör”-ben felolvasta
Dr. Tüdös János.

(Vege.)

Még most sem szeretem. Azaz szeretem de nem úgy, mint Laurát szerettem volt.

Letettem az elsárgult papirlapokat s bele bámultam az üres légbe.

Az ajtó vigyázva megnyílt s Erzsike belépett.

— Elolvasta? — kérdé kíváncsian s kissé elfogult hangon.

— El.

Mindketten hallgattunk. Erzsike leült, kezébe vette az irást. elmerült benne, én pedig bámultam tovább a semmibe.

Mikor már meguntam ezt az egyhangu foglalatosságot, felvettem szememet s Erzsike felé fordultam. Szemeiben könyvek csillogtak.

— Miért sir? kérdeztem közönyös hangon s csak a mint szavam elhangzott, tűnt fel, mily nyersen mily durván ejtettem ki azokat.

— Miért sírok? kérdé kissé neheztelve. Hát csak. Mintha nem volna rá okom.

térfigyelésére s ehhez képest a királyi ügyészi állás mind nagyobb horderejére, mondjuk tekintélyére; a királyi alügyészi állások megszüntetendők s az arra alkalmas, szükséges képzettséggel, ügyvédi gyakorlattal bíró egyének mindannyian már mint királyi ügyészek volnának kinevezendők és alkalmazandók.

A királyi törvényszéki elnökök mellé kinevezett tanácselnökök, továbbá a királyi járásbírók és a királyi ügyészek vezetői hasonlóan a királyi táblai elnöki titkárokhoz, már állásuknál fogva a VII-ik fizetési osztályba volnának sorozandók s a mennyiben megérdemlik, csak ezek volnának királyi táblai bírói, illetve főügyi helyettesi czímmel és jelleggel a törvényileg megszabott számhatárig felruházhatók; a fizetési járandóságok akként volnának megállapítandók, hogy a VII-ik fizetési osztályba sorozott királyi törvényszéki tanácselnökök, királyi járásbírói és királyi ügyészi vezetők fele ezen fizetési osztály, második, másik fele a harmadik fokozatában, a királyi törvényszéki bírák, a vezetéssel meg nem bízott királyi járásbírák és királyi ügyészek (mostani alügyészek) fele a VIII-ik fizetési osztály első s fele második fokozatában és a királyi törvényszéki, illetve járásbírói bírák, fele a VIII-ik fizetési osztályba helyezve, ezen fizetési osztály harmadik fokozatában s fele a IX-ik fizetési osztály második fokozatában nyernék fizetésüket.

A törvényben meghatározott lakberek a községek népességi viszonyához arányitva volnának négy osztályba sorozandók, a szerint, a mint a fővárosban, vagy több-kevesebb lakossal bíró községben vannak alkalmazva.

A felsorolt sérelmek sürgősen volnának orvosolandók. Nemcsak azért, mert a kuriai és táblai bírák már évek óta teljes élvezetében vannak javult helyzetüknek, hanem különösen azért, mert az alsófokon alkalmazott elnökök és bírák közül, a fizetések rendezéséről szóló törvény szerint őket megillető magasabb fizetési fokozatba még egyetlenegy sem lépett elő, és mert arányban, a mint bíráknak elégséges, legalább tühöz ekzsztatizációt biztosítunk s ilyen módon az önfentartás legelemből gondjaitól megvédve, őket nehéz feladataik megoldásában támogatjuk, módot nyújtunk nekik szellemi képzettségük továbbfejlesztéséhez is, a mi ismét magának az igazságszolgáltatásnak, államszervezetünk e nagy jelentőségű organumának, tehát magának a magyar államnak válik előnyére. Mert ne feledjük percze sem az arany mondást: Az igazság az államnak talpköve. **Judex.**

Színház és zene.

Blaha Lujza asszony estéi.

Ötödik est: márczius 11.

Szókimondó asszonyság.

Másodszor játszotta tegnap este Blaháné Madame Sans Gène-t, a debreczeni színházban. Azaz, dehogyan játszotta, megtestesítette. Milyen aranyos igazi mosoné volt, az első felvonásban, s milyen remek parvenu herezegnő a többiben. Páratlan asszony ő, s bármely szerepében igaz és természetes. Játéka még azt is elfeledtetni velünk, hogy ebben a darabban nem halljuk az ő kedves csicsergő énekét. S az olcsó hatásadászatnak minden nemét megveti, tudja ő, hogy hat ő a nélkül is, úgy mint senki más. A darab pikáns részein, meglepő könnyedséggel siklik keresztül, úgy hogy azoknak élet is veszi. Nagyra vannak a francziák az ő Judi-jükkel, de volna csak Blahánéjuk, majd elhallgatnának.

A közönség lelkesedése határtalan volt, számtalanszor bívták Blahánét a lámpák elé, sőt a második s az utolsó felvonás végén, még a vasfüggöny legördülte után is. Kapott is egy szép babékoszorút, s egy remek virágkosarat.

A többi szereplők közül, Tapolczay kitűnő Napoleon volt. Haday mint Lefebre, Sándor Emil mint Fouché, Szathmáry mint Neipperg gróf s Krémer D:preua tánczmester, jók voltak. (V. I.)

Gordon Károly hangversenye.

Holnap délután négy órakor tartja meg hangversenyét a világhírű orosz énekes a zenede nagytermében. Gordon Károly csak most fejezett be egy nagyobb körutat, s fenomenális hangjával mindenütt óriási sikert aratott és a lapok — úgy a magyarországiak, mint a külföldiek — egyaránt az elragadtatás, a feltétlen elismerés hangján írtak róla. Gordon Károly különben annak dacára, hogy még fiatal ember, olyan sikereket ért el már eddig is, mivel kevés művész dicsekedhetik. Emlékkönyvébe hercegek, grófok, művészek, nagynevű írók saját kezű ajánlataikkal jegyezték be nevüket. — A hangverseny iránt város szerte nagy és általános az érdeklődés. A városunkban időről időről világhírű orosz tenorista és szopránénekes a hó 13-án a debreczeni zenede termében a vereskereszt-egylet javára hangversenyt rendez. A részvételi íveket most osztották szét s jelenkezni lehet az összes szerkesztőségekben, Konecz Ákos főlevéltárnossal;

továbbá jelentkező íveket voltak szivesek elfogadni gr. Kornis: Zsigmond, Kiss Áron, mélt. Váradi Szabó Jánosné, dr. Wolafka Nándor, Puky Gyula kir. táblai elnök, Dobieczy Sándor üzletvezető, Simonffy Emil, Berger Henrikné, Géressy Kálmán, Kövy Lajos, dr. Komáromi Sándor és Zador Lajos. A rendkívül érdekes hangverseny programja, mely ma jelent meg, — a k ö v e t k e z ő : Jótékonyczélu érdekes hangverseny. Gordon Károly világhírű orosz tenor és soprán énekes, ki az európai nagy városokban tüneményeszerű hangjával és igen szép ének-művészetével méltó feltűnést keltett és a legnagyobb kitűnőségek teljes megelégedését kiérdemelte, pénteken, 1896. márczius hó 13-án esti 8 órakor a zenede termében felerészben a hajdumegyeyi és a Debreczen városi vörös keresztgyelete javára, Berger Margit urhölgy, Galyasy Paula urhölgy a debreczen színház énekesnője, Dr. F o r r a i András ur és F r i e d m a n n József ur zenedei tanár szives közreműködésével Hangversenyt rendez, melynek műsora ez: 1. Haendl: »Aria Rinaldo operából«. 2. Campana: »Románca«. 3. Románca »Kömvés és Lakatos« operából. 4. Curschmann: »A halász«. Gordon Károly. 5. a) Thomas A. »Hamlet Ophélie Aria«. b) Schumann: »Dallók«, G a l y a s i Paula. 6. a) Popper: »Tündértánc«. b) »Magyar ábránd«, Friedmann József. 7. Djubuka: »Orosz dal«. 8. Wusching »A vallomás«. (Soprán hangon.) 9. Ernst Henrik: »Tavaszi dal«. 10. Batty Endre: »Az odalisk«. (Soprán hangon.) 11. Mattei: »Non torno«, Gordon Károly. 12. Meudelssohn: »Trio«. Berger Margit, dr. F o r r a y András. 13. a) Pergolese: »Tre giorni«, b) Popper: »Gavotte«, dr. F o r r a y András. 14. Beethoven »Adelaige«. 15. Bachmann: »Gondola dal«. (Soprán hangon.) 16. Seuffert: »Török dal«. 17. Mozart: »Cossi fan tutte« operából Gordon Károly. A zongorakíséretet Szilágyi Sándor ur volt szives elvállalni. Belépti jegy: 1-ső hely 2 frt, 2-ik hely 1 frt 50 kr, állóhely 1 frt. Jegyek előre válthatók Zador Lajos vöröskereszt-egyleti pénztárnoknál és este a penztárnál.

Művészet.

Bosznay — „Lakodalmas menet“-e.

Városunk nagy közönsége nem is sejtí hogy itt Debreczenben a festőművészet virágzik. No persze, mert a helyi sajtó megemlékezik mindenről, a mi itt történik, de a pik-

bolond gondolat mindjárt a nyakamba szakad. . . . Csak . . . azaz hogy nem csak, mert dolgom van, . . . hanem holnap, . . . vagy holnapután . . . vagy azután eljövök, majd akkor beszéljünk még erről a küönös emlékiratról.

Erzsike csudálkozva nézett utánam.

En pedig mentem. Menem kellett. Rendkívül izgatott voltam. Valami belső felindulás vett rajtam erőt. Ujra meg újra szemem elé tolt az egész jelenet.

Miért kellett a z nekem elolvasni; miért kell azt nekem, nekem tudni, hogy ő, ha csak egy perczig is boldogtalannak, szerencsétlennak érezte magát? Eh, bolondság! Majd még az lenne szép, ha . . . Számra ütöttem. Megint az a bolond gondolat. Csak nem lovagolom bele magam egy oly érzésbe, a melyet nem érzek, a mely évek óta elkerült. De vajjon elkerült-e egészen? Nem tűnt-e fel nekem már régen, nagyon régen, milyen szép, milyen kedves jószág ez az Erzsike? Nem mondtam-e meg nyíllan szemébe neki magának, a férje füle hallatára, hogyha olyan feleséget kapnék, mint ő, még magam is megházasodnám! Az egészen más! Nyíllan megmondani valamit s titkon, elrejtve gondolni valamit s ezt a gondolatot meggyökerezni hagyni, dédelgetni, ápolgatni, felnevelni: az egészen más. Kitépem, igen, kitépem egész tövestől . . . Kitépem! De mit? Hát van valami bennem, a mit ki kellene tépnem? Bolondság az egész.

Haza mentem. Rágyujtottam egy szivarra,

elvettem magam a nagy karosszékemben s a gomolygó füst foszlányokon gondolatim is utra keltek.

Vissza képzeltem, a mint sokáig, néha órák hosszat ülünk ott Erzsikével ketten a kis szalonban s fecsegünk össze-vissza mindenféle dolgokról, a mint jön. S a mint ezt elképzeltem, úgy találtam, hogy csevegésünk nagyon is fesztelen, nagyon is bizalmas. Kije vagyok én neki? Mi ő nekem? Itt baj van. Vagy legalább is baj lehet. S fel nem tudtam fogni, hogy nem jutott mindez nekem eddig észembe. Sohasem gondoltam volna én erre! Hiszen ez oly világos, olyan kézzel fogható! Veszedelmes játék! Ezt tovább folytatni nem szabad. En tisztelem, becsülöm Palit, Erzsikét szeretem.

Szeretem! . . . Hogy értem ezt? Micsoda felfordított logika ez? Ő t szeretem s Palit tisztelem és becsülöm? Mikor megfordítva kellene lennie. És azért nem tagadhatam el, hogy nem megfordítva van. De talán mégis . . . Barátság . . . Igen, az az, barátság. Nyíllan, bizalmasan beszélgetni; megismerni egymás eszméit, gondolatait, érzéseit; megnyitni egymás előtt lelkünkét fenntartás utógondolat nélkül; . . . eltölteni együtt az időt . . . órákig egyedül lenni, egymás szemébe nézni, egymás lelkébe mélyedni . . . ez az, barátság . . . Barátság! Nem, ez a barátság már szerelem . . .

Szeretem! Ki mondja azt! Hát már ide jutottunk! Hiszen ez áruulás, . . . aljas kiátszás . . . Nem, ez nem lehet. Képtelen-

ség! En és szerelem! Szerelem a legjobb barátom neje iránt! Nevetséges.

Nevetni akartam, de nem ment. Addig addig tiltakoztam az ellen a feltevés ellen, míg végre kezdtem magam is hinni. Az vagyok, annak kell lennem. Ha szerelme nem volnék, nem tiltakoznám ellene en nyire. Még sem nem vagyok, nem akarok az lenni . . .

Az voltam biz' én fülig. Nem is mentem egy hétig feléjük sem.

Egy hét múlva illendőségből, ille n d ó s é g b ő l elmentem. Valahogy valamit ne gondoljanak.

Erzsike rám támadt. Micsoda dolog ez; egy hétig szímetem sem látta! Ő megkívánja, megköveteli, hogy én hetenként legalább három délutánt vele eldiskuráljak. Hogy az neki kellemes szórakozás, hogy az neki szükséges, mert ő szereti magát kibeszélgetni. Hogy Palinak sok gondja van, délután el van foglalva. Hogy mennyire unta magát.

U n t a ! ? Nagy szó. Tehát nélkülem unja magát!

Igyekeztem kimenteni magam. Feltettem magamban, hogy okosan fogok beszélni, okosan viselem magam. De bolondokat mondhatam, mert Erzsike nevetve mondta, hogy sose voltam még ilyen furcsa, ilyen különös.

Elhatároztam, hogy megint nem megyek jó darab ideig.

Másnap ismét ott voltam, harmadnap megint. S aztán majdnem mindennap.

Pali el volt foglalva. Valami nagy el-

turáról még eddig mélyen hallgat. Pedig a művészi rovatban irtunk már hasábos cikket arról, hogy kedvelt primadonnánk „pincsi-kutyácskája” rövid szenvedés után elhunyt.

Nos hát, ha az ebecske elhalálása érdekes volt a művészi hírek után szomjuhozónak, azt vélem, hogy nem lesz érdektelen, ha a rovatban a festőművészet állapotáról is megemlékezünk, legalább meg lesz az a hasznunk, hogy a közönség tudomásul veszi, miszerint városunkban a művészet nem csupán a divák és ebecskek, hanem a festők által is képviselve van.

Bosznay István, főiskolánk jeles tanára egyttal genialis tehetség, a kinek ismert neve van a magyar művészvilágban. Mi debreczeniek nem is tudtuk, hogy nekünk ilyen művésznünk is van, de nem csoda, mert Bosznay ur műveit nem szokta nekünk mutogatni.

Olajfestményeit mihelyt megszáradnak azonnal ferslógokba srófoltatja és küldi a tárlatra Budapestre, mi pedig itthon csak a fővárosi napilapokból olvashatjuk, hogy a t. művész hazánkfia most egy remekül komponált széna gyűjtöket, majd a somogyi aratókat sít állította ki és adta el örök áron.

Most azonban kifogtam a művészen.

Epen befejezte legujabb képét, mely Somogyvármegyei lakodalmas népet ábrázol, mikor nyakára mentem műtermébe.

A mű 3 méter széles, 2 m. magas teljesen kész csak száradni kell a vászonnak, aztán besrófolják és megyen az ezredéves kiállításra.

A jelenet azt ábrázolja, midőn a lakodalmas paraszt nép indul a templomba. Az egész menet kiért már az utcára, balról a nyitott kapunál egy vágóvető banda húzza a Rákóczi, jobbfelől pedig a kíváncsi nép csoportozata tarkálk, középtűt van a nászmenet. Az egésznek háttére egy falusi utcza, melynek igen jó a perspektívája. A menetet egy cifra szürös násznagy vezeti, aki piates üveg-jét fentartva, visszaint az udvarház tornácán álló öregeknek.

boratumon dolgozott, melyet nyilvánosságra akart hozni. Mindig egyedül voltunk.

Ereztem, remegve tehetetlenül kísértem figyelemmel, mint ásom alá erős meghatározásom homok alapzatát. Elvesztettem lábaim alól a talajt. Keztem szédülni. Rettenetes félelmek között, de várva vártam az elkerülhetetlen, a végzetes pillanatot, melyben a lejtőre lépek s megindulok, rohanok lefele.

Már rajta voltam.

És egyszer, azt sem tudom, mikor és hogy, elröppent ajkamról a megdöglötlan szó.

Ha jól emlékezem, arról beszéltünk, hűtlen és bűnös-e az a nő, ki nem szereti, nem is szeretne férjét soha, — kötelességből volt hozzá odaadó, ragaszkodó, önfeláldozó, ha más szeret.

Erzsike azt mondta: hűtlen, sőt bűnös is, de bűne menthető.

Ugy éreztem, mintha jéghideg kéz érintené forró homlokom. Összerázkódtam. A nélkül, hogy tudtam volna, mit mondok, nyersen durván szemébe mondtam:

— Ne mentse magát.

Erzsike merőn rám nézett. Összeránczolta vékony szemöldéit, de mielőtt szólhatott volna, halk remegő hangon folytattam:

— Tudom, látom, hogy nem szereti.

— Kit?

— Férjét.

Erzsike elhalványult. Láttam, hogy erősen fel van indulva. El akartam fojtani az ajkaimra tóduló szavakat, de nem bírtam magamon uralkodni.

Én a magas művészethez nem sokat értek, azért e műről szakértő kritikát nem mondhatok, azt azonban látom, hogy művészi becsü alkotás. Kompozíciója sikerült, mert a hármas csoport harmonikusan egygyé olvad. Alakjai jó magyar paraszt típusok és szerintem jól tette a művész, hogy e tárgyat reális szempontból fogta fel. Ennek köszönhető, hogy a jelenet nem egy színpadias disz-kivonulás, hanem életből vett valóság, a mint ez manapság történik, keményen kelepelő gölyapár nélkül.

Ecset kezelése háton, különösen a vastag hó van ügyesen felrakva elől a kocsi-uton. Az utcza remekül megy hátra, levegője jól van festve.

Az első 3—4 alak, magában véve mint tanulmány jelesen sikerült, csak az a baj, hogy nincs köztük elég levegő, ezért a főcsoport esomóba szorítottnak látszik, előnyük azonban ezen alakoknak, mint említém, hogy magokban véve mindegyik zseniális alkotás.

No de nem kockáztatom tovább is szerény véleményemet. A nyáron át majd olvashatjuk a kritikát szakavatottabb tollu egyének-től a tárlati tudósításokban.

Czélom úgy sem az volt, hogy a t. művész ur lakodalmas népét megkritizáljam, hanem csupán az, hogy a közönség érdeklődését felkeltssem irányában.

De ugyan mit ér ez minékünk, válaszolja a n. é. közönség, ha a t. művész ur meg elrejtí előlünk vásznait. Állítsa ki itthon valahol művét, hogy láthassuk, pl. a Killer-fele butorkereskedés kirakatába.

Jaj, jaj, kérem alásan! Ha a művész az ő művét kifüggeszti a butor kirakatba, akkor a jó Killer ur kénytelen lesz az ő kanapéit és sifonéjait a képtárlatra küldeni, ha azt akarja, hogy valaki azokat láthassa.

Van ennek egy más módja.

Az igen kedvelt művész barátomnak van egy gyönyörű szép műterme a kismester-utcának csendes végében 1130 sz. a. Az ő egyenes felszólítására szerencsés vagyok, hogy kijelenthessem, mely szerint az érdeklődő t. kö-

— Ne tagadja. Szívembe látok. Régen tudom. Erzsike, hallgasson meg, én magát . . . Nem fejeztem be szavaim. Felkelt, egy lépést tett felém s ajkamra tette ujjait.

Én megragadtam kezét s mint valami ábrándos gyerek, csókjaimmal halmoztam el. Nem húzta vissza kezét s halkan remegő szánakozó hangon, csak ennyit mondott:

— Szerencsétlen!

Felcsméltem. S amint arczára emeltem szemeim, mintha hirtelen kigyult villámláng világította volna meg lelkemet. Mindent megértettem. Megértettem, hogy a kockza, melyet vakmerő kézzel elvettem, nem javamra dől. Eleresztettem kezét s megsemmisülve álltam ott előtte.

Nem tudom, mit mondott ez után Ugy hiszem azt, hogy én őt nagyon, de nagyon félreértettem. Hogy ő szereti, végtelenül szereti férjét. Hogy férje őt imádja s hogy ő a legboldogabb asszony a földön.

Ereztem, hogy feneketlen mélységbe zuhanok alá.

Ugy volt biz az. Megjártam, kegyetlenül megjártam.

Pillanat alatt szétfoszlott életem egyetlen ábrándja s keserű utóíze ma is számban van. A szikra fellobbant s kialudt.

Nevethetném, ha rá gondolok. Ostoba voltam, nagyon ostoba.

Ujra kezdődött az almásrétes korszak, az almásrétes, melyet Zsófi szakácsné sütött. Szerencsére, jó étvágyam nem hagyott

zönség részére műterme nyitva áll e héten mert vasárnap a lakodalmas nép már deszka közé téve elexpediáltatik.

Táviratok.

Országgyűlés.

(Távirati tudósításunk)

Budapest, márcz. 12.

Ülés kezdete d. e. 10 órakor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Hévizy János, Perczel Béni, Schöber Ernő.

Kormány részről jelen voltak: Dániel Ernő, Erdély Sándor.

A múlt ülés jegyzőkönyvét felolvasták és hitelesítették.

A mai ülés első szónoka Bolgár Ferencz volt, ki Zsitvay Leo, budapesti törvényszéki elnök eljárását garázda lakodásnak mondja.

Elnök e kifejezésért a szónokot rendre-utasítja.

Bolgár Ferencz ezután elmondotta, hogy Zsitvay őt egy alkalommal kihallgatásra hívatta, s mindenféle politikai kérdésekkel zaklatta, s durván inzultálta.

Ugron Gábor (közbeszól): Addig teszi, a mig felfofozzák.

Bolgár Ferencz kéri az igazságügy minisztert, hogy a bajokat orvosolja.

Balogh János beszéde után Polonyi Géza bebonyítja, hogy a miniszter törvénytelen rendeleteket bocsátott ki.

Plósz államtitkár, Issékutz Győző, Molnár Józsiás felszólalásai után Erdély Sándor miniszter ismétli, hogy törvénytelen rendeleteket nem adott ki.

Visontai Soma javasolja, hogy a király az ezredévi ünnepen gyakorolja megkegyelmezési jogát.

Erdély Sándor miniszter visszautasítja a javaslatot, s azt mondja, hogy a királyt nem lehet pressionálni.

Köla János volt az utolsó felszólaló s néhány pillanata nyivergődés után sietett kijelenteni, hogy mindent elfogad.

Ezzel az igazságügyi tárczát befejezték. Ülés vége d. u. 2 órakor.

Pénzügyi bizottsági ülés.

Budapest, márcz. 12. (A Debreczen ered. táv.) A képviselőház pénzügyi bizottsága ma ülést tartott, melyen a bizottság több je-

el. Ma is olyan jóízűen eszem belőle, mint annak előtte.

Pedig az idők nagyon megváltoztak.

Pali bement a parlamentbe. — Feltűnt, szerepelt, ragyogott. Most combinatióban van, mint államtitkár s bizonyos, hogy még miniszter is lesz belőle.

Azért egyszer-kétszer most is meghív ebédre egy esztendőben s akkor az almás rétes soha el nem marad.

S mert nekem ma sincs semmi sürgösebb dolgom, mint akkor, a délutánt elbeszélgetjük Erzsikével csak oly vidáman, csak oly kedélyesen, mint azelőtt. Gyakran fel felhozuk s nagyokat nevetünk azon az ostoba ságon. Erzsike elmondja, hogy ő igen lekötölezve érzi magát irántam, mert ő lólem igen sokat tanult. Megtanulta, hogy a férfiak mind hiuk, önbittek és képzelgők, hogy bizonyos helyzetükben és körülmények között mind olyan együgyű, mint az x; hogy mind elért, félremagyaráz, elcsavar minden szót, minden mosolyt; hogy mindent elhisznek, csak azt nem, hogy ők nem hódítók s megtanulta, hogy férfival soha ne bizalmaskodjék annyira, mint velem tette volt akkor.

— Hiszen most is teszi, mondám szemrehányó mosolylyal.

— Most! az egészen más. Most már tul van a tűzpróbán.

Ő kacagott, én pedig, mint a kinek torán akad valami, nagyot nyeltem. Fanyar volt egy kissé, meg keserű, de lenyeltem szónélkül. Szalmaláng volt az csak.

lentése közt a közösgyes pótkiadásokra is rákerült a sor. Ezen teteleknél ellene felszólt Ugron Gábor és Szederkényi Nándor.

Fejérváry-Gromon-czég.

Budapest, márczius 12. A Debreczeni táv. A képviselőház holnapi ülésében kezdi meg a honvédelmi miniszter tárczájának a tárgyalását.

Kosics Péter, ki annak idején a „Nemzeti Ujság” hasábjain árulónak, landsknechtnek nevezte Fejérváry Géza honvédelmi minisztert, most ujabbán egy broszürt adott ki „Fejérváry-Groucon czég» czim alatt.

Horribilis támadásokat tartalmaz a fenti czimen kiadott broszür a nevezett politikai czég ellen. A kifejezéseket sajtóper veszedelme nélkül lehetetlen ség reprodukálni.

Hazaárulással, panamával, a hivatalnokok nejeivel való erkölcsstelen ségekkel vádolja Kaszits Péter a honvédelmi minisztert és államtitkárát.

Valóságos undor fogja el az olvasót, ki a broszürt olvassa. Nem egyes esetekről, hanem bűnhalmazrólván itt szó.

Hamis kártyás gentri.

Budapest, márcz. 12. A Debreczeni táv. Az országos kaszinóból halatlan botrány hire szivárgott ki, ugyan is Darányi Ignácot, a miniszter hasonnevű unokaöccsét hamis kártyázáson kapták. A hamis kártyás több száz ezer forintnyi vagyonnal bír.

A leleplezők a kasino érdekében simán adták tudtára azt neki, mire az távozás helyett valamennyit provokálta.

Párbajozó miniszter.

Budapest, márczius 12. (A Debreczeni ered. táv.) Kassics Pétert ma Fehérváry Géza báró, Gromon Dezső és Schattrá miniszteri tanácsos provokálták.

A kihívást Kassics elfogadta, a verekedés holnap megy végbe a lovárdában.

A fővárosban mindenütt rendkívül nagy izgatottsággal tárgyalják az eseményeket.

Kassics broszürjét hamarosan szétkapkodták.

Ujdonságok.

Felhívás

szab. kir. Debr. város hazafias közönségéhez.

Márczius Idusát, ezt a magyar nemzeti ünnepet, a nemzeti kegyelet és nemzeti dicsőség ezen megkapó ünnepnapját lelkesen megünnepeli az idén is ősi kollegununk ifjusága; hisz ünnepet ül e napon a magyar társadalom minden rétege önként és nem parancsszóra, széles e hazában mindenütt!

Multunk, a kicsiny magyar faj ezeréves története csodálatosan gazdag oly történelmi eseményekben, melyeknek tudata méltán tölti el a magyar kebelt önzettel és büszkeséggel, de kinagaslik valamennyi közül történetünk eseményeinek azon csoportja, melynek emlékére márczius 15-ikét ünnepeljük. E nap hazánk 1848-iki, a világtörténelemben szin-

te páratlanul álló regenerációjának s az azt követő és világra szóló diadalokkal teljes szabadságharcznak dicsőséges és ragyogó emléknapja!

E nap delutánján 3 órakor a kollégiumi ifjuság kebelében fentálló Magyar Irodalmi Önképző Társulat Isten szabad ege alatt, a kollegium tágas udvarán, hazafias ünnepélyt rendez, régi szokás szerint e város polgárságának bevonásával. E lélekemelő ünnepélyre hívjuk meg e helyen sz. kir. Debreczeni város minden nemesért lelkesülni kész közönségét. Jöjjenek el mentül számossabban, nem- és korkülönbség nélkül a magyar géniusz, a magyar haza és szabadságszeretet örök diadalainak ünnepelésére, hadd kétszerezze meg az ifjuság lelkesedését a felnöttek lelkesedésének közvetlen tapasztalása! Jöjjenek el, és tegyék tömeges megjelenésükkel ifjú szívünk hazafias és szabadságszerető érzelmeink ezen őszinte megnyilatkozását mentül fényesebbé és impozánsabbá, hogy az minden tekintetben méltó lehessen a nagy nap emlékéhez fűződő fenséges eszmékhez! Tisztelettel lévén

Az ünnepélyt rendező M. I. Ö. T. választmánya.

Az ünnepély végleges programját még nem állapították meg, egyelőre azonban megirhatjuk, hogy a főiskolai énekkar Macsary Sándor karnagy vezetése mellett fog hazafias dalokat énekelni. Így az egyes számok között a „Szózat» ot, az „Isten áldd meg a magyart» és a „Talpra magyart» stb. adja elő. Az alkalmi beszéd megírásával a „Magyar Irodalmi Önképző Társulat» Sáfra ny Lajos IV. theologust bízta meg. Az alkalmi beszédet, minthogy annak szerzője akkor távol lesz, — szónokolja Kálmán Gyula II. jh. Majd Csajághy Károly III. jh. az ismert kitűnő szavaló ad elő alkalmi szavazatot, míg az emlékkertben a „Talpra magyart» Bagaméry Károly II. th. szavalja.

A hazafias ünnepélyre az egyesületeket a mai nap folyamán hívták meg.

* **Kossuth halálának évfordulóját** a debreczeni főiskola ifjusága nagy ünnepélyességgel leszül megünnepelni. Nagyon folynak az előkészületek a „Magyar Irodalmi Önképző Társulat» márczius 22-én tartandó diszgyűlésére, melyet a társulat Kossuth Lajos emlékének szentel. A társulat legkitűnőbb tagjai, most kéri fel az emlékünnepeleyn való részvételre.

* **Önfeláldozó életmentő.** Nagy szerencsétlenség történt a Nagy-Hortobágy vizén kedden, f. hó 10-én d. u., a mely majdnem négy ember élébe került. Az eset története a következő: Kertész János urnak, pártunk alelnökének elepi tanyájáról itatáskor egy tinó elszaladt s neki ivágot a Hortobágyra. Mikor a Hortobágy vizéhez ért, neki ment, de a jég beszakadt alatta s a tinó oda veszett. A tanyai cselédség eleinte oda se nézett a dolognak s biztosra vették, hogy a tinó estig visszaön. — De mikor látták, hogy nem jön, egy cseléd lóra kapott s a tinó nyomán haladva, meg is találta azt a Hortobágy vizében. Maga nem tudván mihez kezdeni, visszament a tanyára, a honnan negyed magával egy 4 lovas szekéren érte mentek a tinóért. De a Hortobágy lejtőjén a szakér neki szaladt, a lovak meg, amint a dóglótt tinót észrevették, félreceptak s egyenesen neki vágtak a Hortobágy vizének. A két első ló csakamar bele is vészett a vízbe, a két hátulso azonban valamely módon kimászott. De a négy ember szerencsétlenül benn maradt a vízben, a mely, bár felágaskodtak a szekér oldalára, mégis nyakig ért neki. A négy cseléd neve Nagy Gábor, Ko-

roknai József, Bak Sándor és Hüse József. Már mindnyájan a halálfiainak hitték magukat, a mikor Hüse József 17 éves cselédü elszánta magát s levetkőzve nagy nehezen kiuszott a partra s elment a szerencsétlenség színhelyétől 2 kilométernyire fekvő hortobágyi csárdához. Ott találta Cseh János állatorvost, Lemes csárdást és ennek kocsisát, a kik a szerencsétlenség hallattára rögtön lélekszakadva futottak a baleset helyére. De a szerencsétlenséggel szemben tehetetlenek voltak. — Ekkor Cseh János nemes lélekre való önfeláldozásra szánta el magát. — Léczetek és köteleket kötözött össze és maga levetkőzve, belement a Hortobágy jeges vizébe s beuszván a szerencsétlenekhez, a parton álló fogadós és ennek kocsisa segítségével és saját élete kockázatásával egyenként partra szállította a szerencsétleneket, a kik a kiállott szenvedés, aggodalom és meghűlés folytán ma élethalál között lebegnek. A bátor életmentőnek a kárvallott gazda Kertész János ur, lapunk utján is kifejezi hálás köszönetét példátlan emberszeretetéért és önfeláldozó bátorságáért, addig is, — míg azt személyesen is kifejezheti. —

* **Márczius 15-iki ünnepély.** A kereskedő ifjak önképző egyesülete az „Arany Bika» dísztermében vasárnap esti 6 és egyketted órákor kezdődő márczius 15-iki ünnepélyt rendez, mely alkalommal Kocz Ákos ur „Egy fényes nap a multból» czimű felolvasással, B. Ruzsinszky Ilona urnő népdalok éneklésével, Baloghné Békésy Rózsa urnő szavallattal, Peter Olga kisasszony a Rákóczy kesergő éneklésével, Egeressy Gyula ur szavallattal, Löw József ur pedig az Öngyilkos czimű humoros monolog előadásával fog közreműködni. A műsort az egyesületi dalkör hazafias éneke nyitja meg és fejezi be. Ezek után társas vacsora lesz. A teremben a műsor tartama alatt számozott székek lesznek elhelyezve ezek valamint páholy jegyek díjmentesen szolgáltnak ki Kunz József és Társa czég üzletében. Vasárnap déli 12 óráig és este 6 órától a helyszínén. Jegy nélkül az estélyen senki részt nem vehet. Társas vacsorán való részvételre a következő urnaknál elhelyezett íveken lehet előjegyezni: Sesztina Jenő urnál egylet helyiségben, Axmann Ferencz urnál, Bárdos Géza, Bartha Kálmán, Bornyász József, Boross Izidor, Buzágh János, Busch A. Gyula, Donogán István, Dávidházy Kálmán, Dávid Jakab, Egeressy Gyula, Erdélyi István, Fazekas Endre urnál, Gaál József, Hocifelder Jakab, Kohn Lipót, Köres Antal, Molnár László, Oláh Ferencz, Raics Gyula, Tóth Kálmán, Theisz Arthur, Várady István, Varga László, Winkler Márton Warray József.

* A tiszántúli ev. ref. egyházkerület.

A tiszántúli ev. ref. egyházkerület költségvetésének összeállítására kiküldött állandó bizottság ma délelőt gróf Dégenfeld József egyházmegyei gondnok elnökele alatt az egyházkerülettől nyert megbízások elintézésére ülést tartott a kollégiumban. Jelen voltak: Lengyel Imre tanácsbíró, Dávidházy János esperes, Joó István egyházker. középiskolai felügyelő, Némethy Lajos lelkész, tanácsbíró, dr. Öreg János akad. tanár, egyh. ker. pénztárosok és Tóth József tanár e. k. számvevő. Tárgyalattott a debreczeni tanítóképződei növendékeknek a főiskola kötelekében felállított tápintézetbe nagyobb számmal való felvétele iránti kérvény. A bizottság 500 frt évi segélyt ajánl e czélra, mely összeg valamelyik pénztárából lesz fedezendő. Másik figyelemreméltóbb tárgy volt a nagybányai ev. ref. egyházmegye kérvénye az iránt, hogy az egyházkerülettől nyert évi segélye felemeltesék, a bizottság évi 300 frtnyi összeget javasol pótlólag megadni az egyházmegyesegélyezésére. Ezenkívül több kisebb fontosságú ügyet intéztek el.

* **Márczius 15. az ev. ref. felső leányiskolában.** Az ev. ref. felső leányiskola nagytermében márczius hó 15-én délelőtt 11 órakor tartandó ezredéves iskolai ünnepély sorrendje: 1. Nyitány. Hunyady László operából, Erkel Ferencztől, zongorán előadják Kovács Irma és Both Jenke V. oszt. növendékek. 2. Nemzeti zászló. Huber Károlytól, éneklő az énekkar. 3. Terebélyes nagy fa. Tompa Mihálytól, szavalja Emmerth Leona V. oszt. növendék. 4. Alkalmi felolvasás, tartja Karácson Ottilia. 5. Kurucz dalok: a) Rákóczy kesergője; b) Bujdosó ének, előadja az énekkar. 6. A szabadság napja, Kozma Andortól, szavalja Juhász Jolán VI. oszt. növendék. 7. Hymnus. Erkelől, éneklő az énekkar.

* **Meghívó.** A „Gönczy-egyesület“ debreczeni köre folyó évi márczius hó 14-én szombaton, délután 4 órakor az „Otthon“ helyiségében (kereskedelmi akadémiá palotája) rendkívüli gyűlést tart. Targysorozat: 1. Az iskolai millenniumi bizottság javaslatai; előadó: Barta József. 2. Vaday J. Ismétlő iskolások könyve c. munkáját ösmerteti; Herczeg János. 3. Lada Sándor indítványa a millennium emlékeztetének évenkénti megünneplése tárgyában. 4. Husz Lajos indítványa a vallás- és közoktatásügyi miniszterium ez évi jelentése tárgyában. 5. Indítvány a városi gyermekek számára játszótér alakítása ügyében. A tárgyak fontossága tekintetéből a kör tagjait, a nevelésügy barátait s általában az érdeklődő nagy közönséget mentül tömegesebb megjelenésre kéri. Debreczenben 1896. évi márczius hó 12 Husz Lajos, a járáskör alelnöke.

* **Gordon Károly emlékkönyve.** A világhírű orosz tenorista és szoprán énekes emlékkönyvébe, a merre megfordult, mindennütt irak művészetének bámulói, honnan mutatoul lapunk holnapi számában mi is közlünk néhányat. Ezek az emlékkönyvek rendkívül becsesek, előkelő emberek autogrammjainal fogva is. Rákosi Jenő, Flait Viktor, Böhm István, Feilitzch báró, Rónay főispán, Brankovich György, Pejacsevics gróf, Palóczy László, s a társadalmi és politikai életünk kitűnőseinek egész sorozata jegyezte be nevét az emlékkönyvekbe.

* **Meghívás.** A debreczeni tisztviselők önszegélyző egyesülete mint szövötkezet tizenhatodik évi rendes közgyűlést f. évi márczius hó 29-én délután 3 órakor a városház nagy tanácstermében tartja meg, melyre a t. cz. részvényes tagok czennel meghivatnak. — A közgyűlés tárgyai: 1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag megválasztása. 2. Az igazgatóság beszámoló évi jelentésének előterjesztése. 3. Az 1895. évi mérleg bemutatása. 4. A felügyelő bizottság jelentése. 5. A tiszta nyereség felosztása és a tisztviselők díjazása. 6. Az alapszabályok 16 § a II. cizim) pontja értelmében beadott indítványok tárgyalása. 7. Választások. (Választandó: 7 igazgatósági és 1 felügyelő bizottsági tag) Az igazgatóság.

* **Talált kulcsok.** Tegnap, este a városi színház előtt három darab kulcsot talált a szolgálatban levő rendőr. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségnél.

* **Hirdetmény.** Budapest székes főváros területére szóló levelezések gyors kézbesítését felelté hátráltatja azon körülmény, hogy a levelezések czimzése hiányos. — A czimiratban ugyanis legfeljebb az utoza és házszám van feltüntetve, holott a levelezések gyors szétosztása és kézbesítése érdekében igen kívánatos, hogy a czimiratban a közigazgatási kerület (I—X-ig) az emelet és ajtószám is ki legyen tüntetve. A levelező közönség érdekében, elrendeltem ugyan, hogy a Budapestre érkező mozgóposták a székes főváros területére szóló levelezéseket közigazgatási kerületenként dolgozzák fel, hogy ilykép szoknak a főposta hivatalnál levelhordói kerületenkint való feloldozása gyorsíttassék, ezen intézkedésem azonban a gyakorlatban ép a fentebb jelzett hiányos czimzés következtében nem jár a kellő eredménnyel. A t. levelező közönséget tehát

saját érdekében is felkérem, miszerint a Budapestre in'ezendő s itt kézbesítendő levelezéseinek czimiratában az utoza és házszámon kívül még a közigazgatási kerület valamint az emelet és ajtó számát is kiirni sziveskedjék. Például: Horváth Kálmán urnak Budapesten IV. koronaherczeg utoza 14 sz. I. e. 5 ajtó. Budapest, 1896. febr. 11-én. A m. kir. posta és távirdaigazgatóság.

* **Megnyitó karének a milleniumra.** Az országos magyar dalos-egyesület igazgató választmánya pályázatot hirdet az ezredéves kiállítás ünnepies megnyitása alkalmával előadandó karénekre. A pályázat föltételei a következők: 1. Megzenésítendő Ábrányi Emilnek ezelra irt következő kétversszakos költeménye

Népek öre, népek alyja,
Áldva nézz le a magyara!
Ezer év a tanuságunk,
Hogy helyünkön jól megálltunk.
Ez a szent föld a miénk s az is marad,
Mig lesz bennünk ész, erő és akarat,
Mig az égen csillag, a mezőn virág lesz,
Mig világ világ lesz!

Állj be bátran Árpád népe
Munkás népek versenyébe!
A dicsőség, a szabadság,
Soha földed el ne hagyják!
Villanjon föl hős csatán az ősi kard,
Békében meg dal hevitse a magyart,
Jóbarát szeressen, ellenség csodáljon,
Hired égig szálljon!

2. A pályaművek férfi-négyes karra irandók, réz fuvó-hangszerek kíséretével és vezérlőkönny-alakban küldendők be.

3. A dallam zenéjének magyar ritmusnak és szerkezetileg strófikusnak kell lennie és terjedelme pedig oly mérvre szabva, hogy kar előadása három-négy percznél tovább ne tartson.

4. A pályaművek idegen kézzel írva és a szerző nevét rejtő zárt, a jelgés levéllel ellátva — mely jelgés a pályaművekre is ráirandó — bezárólag az 1896. évi márczius hó 30-ig küldendők be az Országos magyar dalos-egyesület elnökéhez, Lung György székes-fővárosi tanácsoshoz, (Budapest, IX. ker., sorok-sári-utoza 35 ik szám.) A később érkező pályaműveket nem veszik figyelembe.

Tanügy

Tanítók fizetése.

Debreczen, márczius 12.

Wl a s s i e s Gyula, a mostani közoktatásügyi miniszter, tárczájának tárgyalásakor nem fogadta el K o s s u t h Ferencz határozati javaslatát, melyben a tanítói fizetés minimumaképpen a négyszáz forintot kéri megállapítani.

Szomoruan illusztrálja a tanítók nyomoruságos helyzetét ez a rendelet, melyet most intézett a miniszter Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottságához.

Bizony-bizony nagyon szomorú dolog az, hogy még mindig akad oly iskola hazánkban, hol még a nyomoruságos háromszáz forint minimumot sem éri el.

A miniszteri rendelet, mely a múlt hó 26-áról van keltezve, egész terjedelmében a következő.

A tanítói fizetések rendezéséről szóló 1893. évi XXVI. t.-cikk végrehajtása tárgyában múlt évi augusztus hó 12-én 43,319. sz. alatt kelt korrendeletemre beérkezett jelentésekből meggyőződtem, hogy még igen jelentékeny azon tanítói állomások száma, a melynél az idézett törvény 1. §-ában elrendelt legkisebb tanítói fizetést az iskolafentartók nem biztosították, sem pedig a kiegészítéshez szükséges összeget államsegélyként, ismételt felhívásra sem kérelmezték. Elérkezettnek tartom

tehát az időt most már arra nézve, hogy az ily iskolafentartókkal szemben a törvénynek teljes szigorral érvényt szerezzek.

A törvény 9. §-ának második bekezdése ugyanis azt tartalmazza, hogy ha az illető népiiskolai hatóságok a törvényben kitűzött határidő alatt (tehát 1894. év szept. hó 25-ig) a tanítói legkisebb fizetést önjerejükkel sem nem biztosították, sem pedig a hiány pótlására állami segélyért nem folyamodtak, de felekezeti iskolájukat mind a mellett fenntartani kívánják, a törvényben megállapított legkisebb tanítói fizetés az iskolafentartó által biztosítottnak tekintetik s ha az iskolafentartó a törvény 4. §-a értelmében havonként vagy évnegyedenként, de mindig előlegelesen ki nem szolgáltatná, akár az érdekelteket félpanaszára, akár hivatalbéli feljelentés esetében közigazgatási uton behajtható. Behajthatatlanság esetében az 1868. évi 38. t.-cikk 15. §-ának, illetőleg az 1876. évi 28. t.-cikk 6. §-a 4. pontjának rendelkezése, a három ízbeni megintés mellőzésével nyerne alkalmazást.

A tanítói javadalmozások összeírása az 1893. évi 29,751. sz. a kelt körrendeletből kifolyólag mindenütt, helyszini tárgyalás után megejtetvén, a közigazgatási bizottságnak módjában áll egész bizonyossággal megállapítani, mely tanítói állomásoknál nincs még mind az ideig biztosítva a törvényben rendelt legkisebb tanítói fizetés, illetve mily összeg hiányzik a kiegészítéshez?

Az 1876. évi VI. tvczikk 30. §-a a közigazgatási bizottságnak kötelességévé teszi a járási közegek által felügyeltetni arra, hogy a tanítók fizetése rendszeren kiszolgáltassék.

Ennélfogva felhivom a közigazgatási bizottságot, utasítsa a járási közegeket, miszerint minden egyes oly tanítói állomásra nézve, a melynél a fentebbi tárgyalás szerint a tanítói legkisebb fizetés nincs biztosítva, a melyeknél tehát a 300 frt fizetés most már az iskolafentartó terhére biztosítottnak tekintendő — szerezzenek személyes utánnézés alapján biztos tudomást arról, vajjon a tanítók tényleg hozzájutnak-e a 300 frt fizetéshez a törvény 4. §-ában megszabott időközökben? Ha a 300 frt legkisebb fizetés kiszolgáltatásában az iskolafentartó részéről mulasztást tapasztalnak, azt minden egyes esetben, sőt ha szükséges, allandóan, közigazgatási uton hajtsák be s a menyiben a tanítói fizetés behajthatatlan volna, ezen körülményt szabályszerű módon állapítsák meg.

Megjegyzem, hogy ámbár a szóban forgó törvény 9. §-a, illetve ennek végrehajtása tárgyában 1894. 10,000. sz. a kiadott utasítás 17. §-a a tanítói fizetés kiegészítésére szükséges államsegély engedélyezéséért a kérelmezési határidőt 1894. évi szeptember hó 25-ig tűzte ki, — mégis figyelemmel arra, hogy igen sok iskolafentartó, valószínűleg nem a maga akaratából késett el a kérelmezéstől, s a kiegészítés sok iskolafentartónak rendkívüli anyagi megerőltetésébe kerülne. — ezenel kijelentem, hogy a tanítói fizetés kiegészítésére folyó évi május hó 1-ig, mint legvégős határidőt benyújtandó szabályszerű kérvényekre hajlandó vagyok a szükséges államsegélyt engedélyezni.

Felhivom a közigazgatási bizottságot, hogy erről az érdekelteket iskolafentartókat haladéktalanul értesítse, általában pedig ezen rendeletem gyors és pontos végrehajtása iránt megfelelőleg intézkedjék, mindennek eredménye felől folyó év május hó 1-ig kimerítő jelentést tegyen.

Közgazdaság.

Kőbányai sertés-piacz.

márczius 12.

a) Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként 300—400 kg-ig) felülisulyban — krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 kg sulyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 300 kg-ig) felülisulyban — krig. 4. Fialat közép páronként 251—320 kg. sulyban 46—47 krig. 5. Fialat

könyv (páronként 250 klgmig terjedő sulyban) — 45—47 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgmig felüli sulyban) 45 krtól — 46 krig. Közép (páronként 220—280 klgmig terjedő sulyban) 43—45 krig. Könnyű (páronként 220 klgmig terjedő sulyban) 45—46 krig Szerbiai 9. Nehéz (páronként 200 klgmig felüli sulyban) 48—49 krig. 10. Közép (páronként 220—260 kgr. sulyban) 45—46 krig. 11. Könnyű (páronként. 220 klgmig. terjedő sulyban 44—45 krig. Sertés létszám 1896. évi márc. hó 3-ik napján volt készletben 21451 drb. 1896. márc. hó 4-ik napján felhajtott — drb. 1896. márc. 4-ik napján elszállított 112 drb. 1896. évi márc. hó 5-ik napjára maradt készletben 21339 drb. hozott-sertés forgalom változatlan.

CSARNOK.

Mullámok közt.

Regény két kötetben.

Irta: CSENGEY GUSZTÁV.

Első kötet. 21.

Nehány lap a multból.

(Folytatás.)

Ezekben a versekben sok finom, apró vonatkozás emlékeztette egyúttelünk egyes jeleneteire, sok olyan sajátos volt bennük fölfedezni melyek csak abból a helyzetből voltak megmagyarázhatók, mi Farkasra nézve Ida iránt ébredt szerelmével állhatott csak elő.

De egészben ez a kép, mit Farkas dalában megrajzolt, nem illett reá.

Egy olyan nő képe tűnt fel itt előtte, a ki élete sivár körülményei közt fájó szívvel keresi álmoképét s a költőben sejti, de nem meri feltalálni.

Egy titkon szenvedő, epedő nőt rajzolt meg Farkas, a milyen Ida nem volt. Az ő vágyai, képzeletének játsszi tüneményei szenvedést nem okoztak neki, legfeljebb komolyabba, me-rengőbbé tették s bizonyos szelid búval árnyalták be lelkét.

Farkasnak tehát — gondolta Ida — igaza volt, midőn azt mondta, hogy ideálképet énekelte meg s a való-élet töredékes hatásából alkotott meg egy magasztos, egységes képet. Hogy e kép megalkotásához az ő hatása is hozzájárult, azt természetesen találta s jól esett neki; mégis úgy fájó valami lelkében, maga sem tudta, miért?

Azt hitte, csalódott, pedig éppen ez volt csalódása.

Farkas dalainak magasztos női alakja Ida képe volt, csak hogy már átalakítva. Farkas a maga vágya szerint alkotta meg Ida képét, olyaná alakította át, a milyennek szerelme óhajtott, a milyennek ábrándaiban képzelte.

Ida nem ismerte a költői alakítás természetét és ez volt szerencsése, különben belezavarta volna magát egy olyan reménytelen érzelmbe, a minek nem lett volna semmi életiránya, semmi célja.

Csalódása tévedés volt, de ez a tévedés mentette meg.

Nehéz sóhaj emelkedett föl kebléből s egy könny szökött szemébe...

Hirtelen letörölte a könnyet s önkéntelen suttogta:

— Vége!... mit is használt volna? Feküdjünk le s almodjunk... Nem, nem! ne almodjunk, csak aludjunk!

Hisz már a hajnal piroslott ablakán.

Másnap a reggelinél átadta Várynak az első, felolvasott költeményt, de csak a felolvasott papírlapot, a befejezést magának tartotta meg. Még néhány általánosabb tartalmu verset is választott ki Váry számára, a többi néhány dicsérő szó kíséretében visszaadta Farkasnak.

A következő héten már megjelent az első költemény. A háziak gratuláltak Farkasnak, de ez megütközve sietett Idához:

— Nézd, hisz a vége hiányzik innen!

Ida szelid jóakarattal tekintett reá:

— Váry bácsi itt befejezettnek találta a verset és igaza van, a többi felesleges volt, Farkas.

Az ifju hosszan nézett reá, majd elfordította tekintetét s nem szólt rá semmit.

Többé egy szóval sem érintették a dolgot. Károlyyal szemben azonban meg volt az az elégtétele, hogy neve a legnépszerűbb szépirodalmi lapok fényes nevei közé jutott.

A leirt eset után Farkas és Károly nem sokáig maradtak együtt. Egy váratlan katasztrófa miatt Károly kénytelen volt elhagyni a Mártonfy házat.

Egy napon az ifjak a helység közeli folyójába mentek fürödni. Károly és Farkas, mint a tanulásban, úgy az írásban is vetélytársak voltak.

— Ki éri el előbb a tulsó partot? — kiáltott Károly.

— Nem bánom! — volt mindjárt készen a felelettel Farkas.

Azonnal elkezdődött az uszási verseny. Kálmán messze elmaradt tőlük, azt kinevették s annál nagyobb hévvel folytatták ketten a versenyt. Károly minden erejét megfeszítette, hasztalan! Farkast nem bírta megelőzni. Lihegve kapaskodott föl a tulsó partra Farkas után s irigy dühvel kiáltott rá:

— Semmit sem ér ez! te előbb kezdted el az uszást, mint én, még akkor Kálmán nem is adott jelt.

(Folyt. köv.)

Tőzsde.

Budapesti gabonatőzsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. —

Őszi buza szept.—okt-re	6.76—77.
Uj buza őszre 1896.	7.07—08
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.44—45
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.12—14
Uj tengeri május—jun.-ra	4.16—17

Bécsi gabonatőzsde.

— Érkezett d. e. 11 óra 20 p. —

Őszi buza szept.—okt-re	7.39—40
Tavaszi buza márcz.—ápr.-re	7.52—54
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.91—93
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.40—42
Tengeri máj-jun.-ra	4.69—70.

Debreczeni városi színház.

Idénybérlet 38 sz. Páratlan bérlet 38 sz.

Penteken, 1896. márcz hó 13-án

Az uj honpolgár.

Eredeti fővárosi életkép dalokkal, 3 felvonásban. Irta Kövessy Albert. Zenéjét szerlette: Delin Henrik. »Az én nevem« Goldstein Számis és »Marsch couplet« zenéjét írta: Konti J. (Rendező Krémer.)



213/1896. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak 1650. 1896.P. sz. végzése folytán közhírré tételik, miszerint a Besztercebányai I-ső nagy posztó és gyapju részvénytársaság részére özvegy Veres Lászlóné debreczeni lakostól 89 frt 30 kr. tőke, ennek 1895. évi november hó 15. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 25 frt 80 kr. perköltség erejéig 1896 évi január hó 21-én bíróilag felülfoglalt és 1702 frt 50 krra becsült értéktárgyak, áruk és egyebekből álló ingóságok 1896 évi márczius hó 27-én délelőtt 9 órakor kezdetét veendő és hatvan-utca 1099. sz. alatt megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet igérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Debreczen, 1896. évi márcz. hó 9-én

Sugár Gyula

bir. kiküldött.

A debreczeni helyi-vasut részvény-társaság

f. 1896. évi márczius hó 29-én délelőtt 10 órakor

a város háza tanácsstermében tartja

IX-ik évi

rendes közgyűlését

melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

Tárgyak:

1. Az igazgatóságnak az 1896. évről szóló üzleti jelentése, ugy-szintén erre vonatkozólag a felügyelő bizottságnak jelentése.
2. Az 1895-ik évi mérleg előterjesztése, az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
3. Az osztlék meghatározása.
4. Az alapszabályok 41. §-a értelmében két kilépett igazgatósági tag helyének választás utjáni betöltése.
5. A Kossuth-utcai vasutvonal kiépítésének ügye.

Az igazgatóság.

Kerestetik megvételre

Debreczenben

egy jó karban levőház

a belváros népesebb utcájában.

Kimerítő ajánlatok T. A. czim alatt post-restant Derecske küldendők.



női confectió üzlet.

Van szerencsém a n. é. hölgy közönséggel tudtani, hogy a városháza épületében, Kossuth-utcán lévő

női divat üzletemet

ugyanazak a mai naptól női confectióval bővíttem meg és már megérkeztek, a legújabb divatu tavaszi

gallérok és jaketek gyermek felöltöket

ugymint a legdivatosabb

női és gyermek kalapok,

Alakítások és rendelmények gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Azon kellemes helyzetben vagyok, hogy úgy áru min' árak tekintetében a versenyt bárkivel kiállok.

Tisztelettel

EMERICH ARNOLDNÉ

női divat terme Kossuth-utca elején

Mindeaki saját nyomdája

Feltűnést kelto



nagyság

Amerikai rugany

betű-nyomda

üzletjék, körlevelek, mindenféle értesítések számozások azonnali előállítására. A könnyű kezelés és olcsósága mindenkinek lehetővé teszi, hogy kis nyomda felett rendelkezék, melynek gyakorlati előnye minden üzletágnál fenyesen beigazolatik. Egy teljes nyomda ára csinos pléb-dobozzal, valamint egy többszörös betűtartóval és szedő-ruddal együtt:

1. szám 121 betűvel	frt 2.—
2. " 176 " "	" 3.—
3. " 220 " "	" 2.50
4. " 310 " "	" 3.75
5. " 387 " "	" 4.50

Állandó festékpárna minden színben

10 5 cm. nagyságban 40 kr.

11 7 cm. nagyságban 60 kr.

16 8 cm. nagyságban 1 frt.

Utánvét mellett küldés.

Egyedüli főraktár osztrák-magyarországra

M. Rundbakin,

BÉCS, II/1. Glockengasse 2. szám.

Meghívás.

A közgazdasági bank részvény-társaság

IV-ik évi

rendes közgyűlését

1896. évi márczius hó 15-én d. e. 10 órakor tartja meg.

Debreczenben, a városháza nagy tanácstermében,

melyre a t részvényesek azon figyelemzettel hivatnak meg, hogy az alapszabályok értelmében a közgyűlésen jogaikat csak úgy gyakorolhatják, ha részvényeiket a közgyűlés előtt legalább három nappal a társulat pénztáránál vagy Budapesten a magyar ipar és kereskedelmi banknál leteszik.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt 1895. évi üzletről.
 2. A felügyelő bizottság jelentése ennek kapcsán.
 3. Határozat hozatal a múlt évi nyereség felosztására és az igazgatóság e tárgyban indítványára vonatkozólag.
 4. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása, vagy megtagadása feletti határozat hozatal.
 5. Alapszabályaink értelmében sorsolás útján kilépett 2 igazgatósági tag helyének betöltése 3 évre.
 6. A felügyelő bizottság 3 tagjának megválasztása 3 évre.
 7. Az igazgató tanácsból sorshuzás útján kilépett 6 tag, valamint az időközben leköszönt 2 tag helyének betöltése 3 évre.
- Debreczen, 1896. február 19-én tartott ülésünkből.

Az igazgatóság.

Jegyzet: Az évi mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése 8 nappal a közgyűlés előtt a társulat irodájában a részvényesek rendelkezésére áll.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, főleg kötött szénsavtartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a főlött kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalmában erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleicherbergi, tüdőhajokban**, különösen **tüdővérzés**knél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfban** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: **dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kötly, dr. Barbás**; Bécsben: **dr. Bamberger, dr. Duschek**, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult a kolera-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és k. és szerb
k. udv. Ásványvíz-
szállítónál,
Budapest.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.